

LIEPĀJAS AVĪZE

**Pārmaiņas, kas
gaidītas, solītas,
īstenotas**

6. – 9. lpp.

**Kā Latvijas valsts
noturējās
Liepājas vējos**

2. lpp.

**Mainās
liepājnieku dzīve
un paradumi**

4. – 5. lpp.

Kā Latvijas valsts noturējās Liepājas vējos

Liepājas vārds visos laikos nesaraujami saistīts ar Latvijas valdību un tās pastāvēšanu, ipaši valsts pirmsākumos. Liepāja vienmēr bijusi viens no Latvijas lielākajiem balstiem.

1918. gada 18. novembris Latvijas vēsturē iezīmējās ar nozīmīgāko notikumu – Nacionālajā teātrī Rīgā tiek nodibināta neatkarīga Latvijas valsts ar Kārlī Ulmani jaunizveidotās valdības priekšgalā. No Liepājas šajā sapulcē piedalās trīs cilvēki – divi Tautas Padomes locekļi (Emīls Skubikišs un Miķelis Valters), kā arī viens žurnālists.

Šodien, skatoties vienīgajā fotogrāfijā, kura saglabājusies no šī nozīmīgā brīža Nacionālajā teātrī, uz skatuves redzams daudz ļaužu. Tas tādēļ, ka pēc valsts proklamēšanas Tautas dome un visa klātesošā publika piecēlās kājās un dziedāja Baumaņu Kārļa sacerētu tautas himnu „Dievs, svētī Latviju!”, bet, lai himna labāk skanētu, uz skatuves bija uzaicināti arī Latvijas Operas solisti.

Brīvās Latvijas sākums ir pilns šķēršļiem, kas notikumu virpuli ierauj arī Liepājā. 1919. gada 16. aprīlī Liepājā notiek pret Latvijas Pagaidu valdību

vērsts vāciešu apvērsums, izveidojot savu valdību ar Andrievu Niedru priekšgalā. Trakojošais landesvērs gūstīja ministrus un Tautas padomes locekļus, visas avizes tika slēgtas un reāli draudi dzīvībai radās gan pagaidu valdības ministriem, gan arī Ministru prezidentam K. Ulmanim.

K. Ulmanis patvērumu gūst Lielbritānijas militārās misijas telpās Lielā ielā 6. Savukārt nedaudz vēlāk, kad uz sauszemes uzturēties kļuva arvien nedrošāk, Lielbritānijas misijā patvērušies valdības locekļi pārcēlās uz pagaidu valdības vajadzībām pārņemtā kuģa „Saratov”, kurš atradās Liepājas Karostas reidā līdzās angļu, franču un igauņu kuģiem. Līdz aprīļa beigām uz kuģa uzturējās tikai Pagaidu valdības ministri J. Goldmanis, T. Hermanovskis un S. Paegle, savukārt 1. maijā uz kuģa „Saratov” pārcēlās arī Ministru prezidents K. Ulmanis un citi Pagaidu valdības ministri. Satiksme ar Liepāju notika ar laivām un tvaikonīti.

Šo Latvijas Republikas un Pagaidu valdības darbības posmu Kārlis Skalbe vēlāk tēlaini nodēvēja par „republiku uz ūdens”.

Tvaikonis „Saratov” pie Liepājas krastiem par Latvijas Pagaidu valdības drošāko mājvietu kļūst uz nepilniem

Ministru prezidents K. Ulmanis uzrunā Pagaidu valdības sagaidīšanas svinīgā pasākuma dalībniekus 1919. gada 27. jūnijā

trim mēnešiem – no 16. aprīļa līdz 27. jūnijam. 17. jūnijā no Parīzes Liepājā ieradās Latvijas Tautas padomes priekšsēdētājs J. Čakste, kurš arī devās uz „Saratov”, lai piedalītos apsprendēs ar pagaidu valdību.

26. jūnijā no Tallinas Liepājā ieradās Sabiedroto militārās misijas vadītājs Baltijā ģenerālis Huberts Delapērs Gofs un paziņoja, ka pēc Sabiedroto lēmuma nekavējoties atjaunojama K. Ulmaņa Pagaidu valdība. Jau dienu vēlāk K. Ulmanis un

viņa Pagaidu valdība svinīgi nokāpa no „Saratov” klāja, klātesot Tautas padomes priekšsēdētājam J. Čakstem, Sabiedroto misiju pārstāvjiem un tūkstošiem sagaidītāju.

S. Paegle savās atmiņās „Kā Latvijas valsts tapa” par šo laiku raksta šādi: „Pagaidu valdības restaurācija bija nolikta uz 27. jūniju, plkst. 6 pēc pusdienas. Jau ilgi iepriekš pilsētas ielas un krastmala bija ļaužu pilnas, kuri bija ieradušies pat no Liepājas apkārtnes, lai būtu klāt pie Pagaidu

Latvijas neatkarības idejas saucējs

► Pirmajam iekšlietu ministram **Miķelim Valteram** 140

Ievērojamā sabiedriskā darbinieka, diplomāta, rakstnieka Miķeļa Valtera vārdā ir nosaukta Liepājas bibliotēka un pie ēkas Baseina ielā pielikta piemiņas plāksne, kas atgādina, ka viņš šajā ielā kādreiz dzīvojis. Daudzi liepājnieki rosinājuši viņa vārdā nosaukt arī kādu ielu vai laukumu. M. Valters ir pirmais, kurš atklāti pieprasīja latviešu tautas atraisīšanos no Krievijas un Latvijas valsts neatkarību jau pirms 1905. gada revolūcijas. Atceroties izcilā liepājnieka jubileju, piedāvājam ieskatu M. Valtera politiskajā darbībā.

M. Valters dzimis 1874. gada 7. maijā Liepājā vienkāršā strādnieku ģimenē. Tēvs bija krāvējs ostā. Valters agri saprata izglītības lielo nozīmi. Viņš mācījies Liepājas Annas baznīcas elementārskolā, Liepājas pilsētas skolā,

Liepājnieks Miķelis Valters 1919. gadā, Liepājā.

Nikolaļa ģimnāzijā. Pēc ģimnāzijas beigšanas Valters devās uz Rīgu, kur pievienojās jaunstrāvnikiem cīņā par sociālo taisnību. Valters pats uzskatīja, ka sociālā taisnīguma idejas un pirmās

nopietnās pārdomas viņā dzima Liepājā, sūrās bērnības ietekmē. 1894. gadā viņš devās uz Vāciju, kur Berlīnes universitātē klausījās ievērojamo tautsaimnieku Šmollera, Vāgnera un Zimmela lekcijas. Pēc atgriešanās Liepājā 1897. gada 20. maijā cara policija viņu apcietināja. 15 mēneši tika pavadīti Liepājas cietumā. Valters vēlāk raksta: „Kad iegāju cietumā, jau sirdī man dega ideja apvienoties visiem demokratiskiem spēkiem, atiet nost no Krievijas...”

1899. gada 31. martā Valteru sodīja ar pieciem gadiem izsūtījumā uz Vjatkas guberņu, kur trimdā bija arī viņa domubiedrs Rainis. Valteram tomēr Daugavpilī laimējās izbēgt un nokļūt Šveicē. „Klausoties lekcijas Cīriches universitātē, veidojās viņa uzskati par Latvijas valsti kā „augstu garīgu vienību un mērķi grūtībās”, rakstīja vēsturnieks Edgars Andersons.

Ap 1892. gadu Liepājā veidojās Latviešu sociāldemokrātu savienība. Pēc 1897. gada arestiem daudzi savienības locekļi izceļoja uz ārzemēm. Bostonā, Amerikā aktīvistu grupa veidoja laikrakstu „Auseklis”, pēc tam – „Proletārietis”, ko 1903. gada jūlijā turpināja izdot jau Cīrihē. Tajā Valters kopā ar domubiedriem deklarēja savus latviešu nacionālpolitiskos mērķus un uzdevumus. „Tev nepieciešama tava pašcieņa ne tikai savā labā, – tev jācīnās pēc tavas personas brīvības, tas ir visu Krievijā dzīvojošo labā... Tas pats mums jāsa ikvienai Krievijas tautai: nodibini sevi pašcieņību, attīsti savu personu, savu būtību, lauzies ārā no Krievijas...” – Valters mudināja latviešus kļūt par savu likteņa lēmējiem, mācīties pašorganizāciju, pašpārvaldību un izdot savus likumus.

Valters atgriezās Latvijā un 1905. gada 29. un 30. decembrī viņa pārstāvēta

Pagaidu valdība svinīgā gājienā pa Lielo ielu.

valdības svinīgas ierašanās pilsētā. Noteiktā laikā skaisti flagotais "Saratovs" tuvojās muitas valdei, kur viņam vajadzēja apstāties; ap 20 000 lielais sagaidītāju pūlis ar skaļām un jūsmīgām ovācijām apsveica pagaidu valdību ar Ulmani priekšgalā. Pagaidu valdības locekļus, tautas lūgšanai jūsmīgi skanot, skolu jaunatne un pārējā publika apbēra ar puķēm. Mainījās latvju tautas lūgšana ar Sabiedroto tautu himnām, un visi svinīgā brīža dalībnieki liksmojās ilgi visaizgrābjošākā sajūsmā."

Pagaidu valdība, nokāpusi no kuģa „Saratov”, svinīgā gājienā, cilvēku pūļa un gaviļu pavadīta, pa ziediem kaisītām ielām virzījās cauri visai pilsētai uz tās

Atvēruma veidošanai izmantotie avoti:

Edgars Andersons, apcere „Dr. Miķelis Valters”, Jaunā Gaita, nr. 69, 1968; Miķelis Valters, „Atmiņas un sapņi”, Stokholma, 1969; Uļa Gintnere, Jānis Gintners, „Liepāja Latvijas sākotnē”, Liepāja 2008; Rihards Treijs, „Miķelis Valters”, „Jumava”, Rīga, 2012; „Liepājnieku biogrāfiskā vārdnīca”, Liepāja, 2012; „1918. – 1920. gads Latvijas Republikas Pagaidu valdības sežu protokolos, notikumos, atmiņās”, Rīga, 2013.

Latviešu sociāldemokrātiskā savienība pieņēma radikālu, valstisku programmu, kas publicēta izdevumā „Lauksaimnieks”. Programma prasīja sasaukt Latvijas Satversmes Sapulci un sapulces sastādīto projektu nodot tautas nobalsošanā. 1907. gadā krievu žandarmērija nošāva vairākus sociāldemokrātu savienības darbiniekus, bet Valteram izdevās paglābties ārzemēs. Valters vēroja demokrātisko spēku augšanu Vācijas ķeizarvalstī un studēja Šveices un Somijas demokrātiju. Pasaules karam sākoties, Valters bija gandrīz vienīgais latviešu politiskais darbinieks, kas neticēja, ka krievu valdība centīsies uzlabot latviešu stāvokli. Pēc marta revolūcijas Rīgā, 1917. gadā Valters jau bija no revolucionāra sociālista kļuvis par zemnieku savienības ideologu. Sākās sadarbība ar enerģisko zemnieku partijas organizatoru un jūsmotāju par nacionālu Latviju - agronomu Kārli Ulmani. Vāciešiem ieņemot Rīgu 1917. gada septembrī, Valters palika okupantu kontrolētajā teritorijā. Viņš sāka darboties nacionālās pagrīdes organizācijā.

Vācijai sabrūkot, 1918. gada novembra sākumā visas valstis starp Vāciju un Krieviju jau bija proklamējušas savu neatkarību. Politisko grupējumu nesaskaņas Latvijā kavēja valsts dibināšanu. Valters aktīvi darbojās, lai vienotu divus galvenos politiskos spēkus – Latviešu Pagaidu Nacionālo Padomi un Demokrātisko Bloku. Daļa šo organizāciju biedru izveidoja Latvijas Tautas Padomi, kas izraudzīja Latvijas valdību un

Liepājnieku dzīve tajos laikos

AIZLIEGUMS IZBRAUKT PIE ANĢĻIEM

Sevišķi pēdējās dienās pie anġļiem uz jūru brauca dažādi tirgotāji, lai pret savām precēm, it īpaši dzintaru, iemaiņītu no anġļiem veļu, ziepes, tabaku u. c. Vakar anġļu eskadras komandieris izdevīs rīkojumu, ka kara kuģus apmeklēt atļauts vienīgi personām, kuras sūtītas no Pagaidu valdības.

Latvijas Sargs, 1919. gada 29. marts

VILTOTA PILSĒTAS NAUDA

Pēdējās dienās pilsētas kasēs un policijā ienākuši viltoti pilsētas 5 rubļu gabali, kuri stipri atšķiras no īstajiem ar savū plāno papīru un slikto druku. Publika tiek brīdināta pie naudas saņemšanas būt uzmanīgai, lai neceltos zaudējumi.

Ar saplēstiem krievu cara rubļiem arī ķibe. Tikko mazs, mazs caurumiņš kā adatas acs, nevienš vairs neņem. Vai te nederētu viens rīkojums?

Strādnieku Avīze, 1919. gada 28. marts

BRĪVA PIRTIS UN ZIEPES

Brīvu pirti un ziepes pilsētas Palīdzības valde dos sestdien visiem trūcīgo pabalsta saņēmējiem (arī bezdarbniekiem). Trešdien, 16. aprīlī, no plkst. 8 rītā līdz 9 vakarā jāierodas pirtī Bērzu ielā 7, paņemot līdzī pabalsta grāmatiņas vai kartes.

Latvijas Sargs, 1919. gada 13. aprīlis

PILSĒTAS DOMES SĒDE 11. APRĪLĪ

Uz valdes priekšlikumu dome aizliedz cept kūkas, biskvītus, saldmaizi un izgatavot konfektes, lai tādā kārtā aiztaupītu pārtikas vajadzībām priekš tam izlietojamos smalkos miltus un cukuru. Minēto cepumu un konfekšu krājumi izpārdodami 4 dienu laikā pēc šī lēmuma izsludināšanas, pēc tam neizpārdotie krājumi bez atlīdzības konfiscējami.

Latvijas Sargs, 1919. gada 13. aprīlis

proklamēja Latvijas valsti.

Krievijas sakāves rezultātā izveidojās neatkarīga Latvijas valsts, tomēr pastāvēja bažas par nokļūšanu vācu imperiālisma žņaugos. 1918. gada nogalē Valters piedalījās apspriedē ar jaunās demokrātiskās Vācijas valdības un parlamenta pārstāvjiem, kurā aicināja Vāciju atteikties no latviešu tautai naidīgiem plāniem.

Pirmajos divos Latvijas valsts min-

istru kabinetos no 1918. gada 18. novembra līdz 1919. gada 8. decembrim, valsts viskritiskākajā periodā liepājnieks M. Valters bija iekšlietu ministrs. Laikā no 1919. gada 11. janvāra līdz 2. martam, kad gandrīz visa Latvijas valdība ar Ulmani priekšgalā atradās ārzemēs, Valters bija atstāts lielnieku un arī vācu ielenkumā Liepājā, kā Pagaidu valdības galvas vietnieks.

Neatkarīgās valsts sākuma periodā, līdz 1919. gada 6. decembrim Valteram nācās uzņemties apsardzības ministra pienākumus. Pievienojoties pulkveža Kalpaka ierosinājumiem par mobilizāciju, Valters iestājās arī par mazas valsts armijas ideju un sāka organizēt aizsargu nodaļas bruņotu spēku aizmugurē. Tā laika anġļu, amerikāņu un vācu novērotāji gan latviešiem draudzīgos, gan naidīgos ziņojumos Valteru apzīmēja kā spējīgāko Latvijas ministru. Pēc valsts neatkarības atgūšanas un vācu karaspēka patriekšanas Valters strādāja Latvijas diplomātiskajā dienestā.

Pirmais Latvijas Ministru Kabinets

Pirmajā rindā otrais no kreisās – Iekšlietu ministrs, liepājnieks Miķelis Valters.

Mana dzīve un paradumi mainās līdz ar Liepāju

Kas mūs iedvesmo uzsākt, ko jaunu? Spert soli pretim nezināmajam, izdarīt izvēli, mainīt

paradumus un apbrīnot citu veikumu? Visbiežāk tā ir līdzcilvēku pieredze vai arī kāds iedvesmojošs notikums no līdzgaitnieku dzīves.

Aicinām iepazīties ar piecu dažādu liepājnieku viedokli par to, kā pārmaiņas pilsētas vidē rosinājušas uz jauniem paradumiem, motivē-

jušas savu aizraušanos pārvērst par uzņēmējdarbību vai iedvesmojušas paskatīties uz Liepāju ar miļāku skatienu.

• Māja ar „superīgu” atmosfēru

REINHOLDS DITKE,
„AE PARTNER”
ELEKTROIEKĀRTU MONTIERIS,
IELU VINGROTĀJU TRENERIS

Līdz šim mums bija grūtāk ar ielu vingrošanu ziemā, jo nebija telpu. Tagad varam ar to nodarboties augu gadu. Problēma bija ar pievilksanos, jo nebija stieņa, bet „Jauniešu mājas” vadība Izglītības ministrijas projekta ietvaros palīdzēja mums to atrisināt. Ir iegādāts arī saliekamais stienis, ar kuru darbojamies vakaros zālē.

Pateicoties iespējai darboties šeit, jaunieši mūs vairāk atpazīst, mūsu pulciņam piepulcējušies arī vairāki jauni dalībnieki, kuri vēlas uzlabot savu fizisko formu, netērējot lielu naudu trenāžieru zālēs. Tagad esam ap desmit vingrotāju, ir vakari, kad sanākuši pat līdz 20 interesentiem.

Jauniešu mājas klātbūtne pilsētas centrā noteikti ir jūtama. Atmosfēra šeit ir pozitīva, notiek daudz un dažādu pasākumu, visādas aktivitātes, spēj tikai izsekot visam

Superīga atmosfēra! Jau no paša sākuma izjutām lielu prietīmnākšanu, piedalījāties arī mājas atklāšanas pasākumā. Mēs bijām vieni no pirmajiem, kas sāka pastāvīgi „apdzīvot” šo māju.

JAUNIEŠU MĀJA

Jauniešu māja ir Liepājas Bērnu un jaunatnes centra struktūrvienība, atrodas modernā aprīkotā ēkā pašā Vecliepājas „sirdī”, Kungu ielā 24.

Vieta, kur kopš 2013. gada 26. augusta jaunieši var justies mājīgi, satikties un kopīgi īstenot savas idejas un projektus, radoši izpausties, saturīgi pavadīt brīvo laiku, tikties ar interesantām personībām, iepazīt pasauli, apgūstot valodas un iesaistoties brīvprātīgo darbā. Vieta, kur nemitīgi skan mūzika, rosās jaunieši, dzimst jaunas idejas.

- Vidēji 13 dažādi pasākumi mēnesī.
- Vairāk nekā 2500 apmeklētāju 7 mēnešu laikā.
- Koncerti, teātra izrādes, kino lektoriji, izstādes, tikšanās ar politiķiem, aktieriem, uzņēmējiem.
- Regulāri ciemiņi no pilsētas un rajona skolām, Jauniešu centriem Latvijā, ārvalstīm.
- Īpašie viesi – ASV vēstnieks Latvijā Marks Pekala, ES deputāts Kārlis Šadurskis, ministrs Artis Pabriks, didžejs Toms Grēviņš no Radio 5 u.c.

līdz! Cenšos apmeklēt visu, ko piedāvā Jauniešu māja, varētu būt vēl vairāk! Pozitīvi, ka šeit katram jauniešim ir iespēja atrast savām

interesēm atbilstošu nodarbi, arī tiem, kuri sākumā ir tikai vērotāji no malas.

• Beberliņi kā ļoti pievilcīga vieta

SANTA VĒVERE,
UZŅĒMĒJA, „BB VEIKPARKS” ĪPAŠNIECE

Līdzšinējās “BB wakepark” at-tīstības pazīmes, piemēram, kabeļa veikborda trase, kafējnīca, peldvieta, ugunskuru vietas ļauj man teikt, ka Beberliņi un Karosta ir potenciāli labvēlīga vieta uzņēmējdarbībai. Taču Beberliņu ūdenstilpe, reljefs, transporta iespējas jāturpina papildināt ar dažādiem uzlabojumiem. Lai piesaistītu tūristus, šogad Beberliņos plānots uzstādīt 4-5 kempinga mājiņas nakšņošanai.

Esam paredzējuši izveidot arī tūristu kemperu stāvvietu, kādas

Liepājā trūkst. Piemēram, kemperi, kas ierodas no Lietuvas puses, te nepiestāj, bet kursē tālāk uz Venstpili.

Vēl ir ļoti nepieciešama kanalizācija un ūdens. Pricēsimies, ja ar pašvaldības atbalstu pie tā tiksims līdz vasaras sākumam – pieslēgumu paredzēts izveidot no Lībiešu ielas.

Esam gandarīti, ka pašvaldība mūs ir atbalstījusi jau no paša “BB wakepark” izveides sākuma. Piedaloties mazo un vidējo uzņēmumu konkursā, ieguvām līdzekļus, lai veikparkam pieslēgtu elektrību. Daļēji pieslēgumu finansēja pašvaldība, daļēji mēs – no konkursa naudas.

“BB wakepark” kafējnīcu atvērām pagājušās vasaras nogalē – 31. augustā. Veikborda sistēmu iedarbinājām pērnā jūlija vidū, tāpēc par biznesa rezultātiem vēl pārāgi runāt. Tomēr redzams, ka ne tikai jaunieši vēlas nodarboties ar dažādiem sporta veidiem, tādēļ, jo Liepājā plašāks piedāvājums, jo labāk. Uz Liepāju brauc kaitbordisti no citurienes – viņi ķer vēju jūrā, bet kad vēja nav, ir iespējas sportot un atpūsties šeit.

BEBERLIŅI KAROSTĀ

- Beberliņu ezers ir mākslīga ūdenskrātuve, atrodas Karostas ZR daļā.
- Ūdenskrātuve izveidojusies, iegūstot smiltis militāro objektu būvniecībai.
- Ezera krasta ziemeļu nogāzē - atsegta baltu, smalku smilšu kāpa.
- Ūdenskrātuves platība - 9 hektārus, priežu un melnalkšņu meži ap to aizņem 35,5 hektārus.
- Vidējais dziļums - 3 metri, maksimālais - 5 metri.
- Peldvieta - DR krastā, pludmales garums 50 metru.

Beberliņos šovasar paredzētas dažādas Latvijas un starptautiska līmeņa sacensības veikbordā.

Nedēļas nogalēs ilgāk strādās kafējnīca, organizēsīm filmu vakarus, peldētāvā plānojam piedāvāt laivas, ūdens velosipēdus un citas ūdens atrakcijas, notiks ballītes, domāsim par to, lai jauniešiem būtu iespējams atpūsties ne tikai pilsētas centrā, bet arī pie dabas.

Meža kaķu trase (to šogad apņēmies izveidot cits uzņēmums) – tas būs vēl viens iemesls, kāpēc cilvēkiem atbraukt uz Beberliņiem.

Beberliņi attīstās un te ir tik daudz iespēju atpūtai – var atbraukt ar ve-

losipēdu, pastaigāties, nūjot vai iesaistīties aktivitātēs uz ūdens.

Ziemā izveidojam arī brīvdabas slidotavu. Nākotnē, ja būs sniegs, taps arī snoborda trase. Lai nākošajā ziemā izdotos to veiksmīgi realizēt, ar pieteikumu atkal startēšu mazo un vidējo uzņēmumu konkursā. Tāpat Beberliņos vēl iespējams izveidot kalnu riteņu, distanču slēpošanas trasi un vēl daudz dažādas atrakcijas.

Liepāja ir forša pilsēta. Te dzīvo forši cilvēki. Te ir daudz iemeslu, lai kaut ko izdarītu un veidotu šo vietu vēl labāku.

Ir skaistāk un jūtamiēs drošāk

RUTA STENGREVIKA,
STRĀDĀ LNA, DŽĪVO KAROSTĀ

Man jau iznāk kustēties pa pilsētu un Karostu. Neatkarības rotas ielā ir iekārtots apgaismojums. Lai gan iela ir maza, tas bija ļoti vajadzīgs.

Apgaismojuma lampas strādā pēc sensora – iedegas tieši tad, kad paliek tumšs, un pārtrauc, kad uzaust gaismu.

Agrāk mūsu ielā bija daži veci apgaismojuma stabi, dažos lampas dega, citos nē. Tagad tas viss ir izmainījies. Apgaismojums ir arī tuvējā Cēsu rotas ielā, kur pirms tam nebija vispār, Atmodas bulvārī un citur.

To, kā bija agrāk, šodien nevar salīdzināt. Ģenerāļa Baloža ielā ir uztaisītas ietves, velociņš nāk uz Karostu, sakārtota iela gar pamatskolu, autobusu pieturās uzliktas nojumes.

Kad vilka apgaismojumu, runājām ar kaimiņiem, ka pie reizes varētu sataisīt gājēju celiņus un ietves. Ir vēl tādās vietas, kur koku saknes izaugušas, bedrains un puteklī. Gribētu, lai ietves

APGAISMOJUMA SISTĒMAS MODERNIZĀCIJA

ES Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta „Liepājas ielu apgaismojuma sistēmas modernizācija un ielu rekonstrukcija” rezultātā Liepājā:

- samazinātas apgaismojuma uzturēšanas izmaksas;
- palielinājies apgaismoto ielu skaits un garums;
- palielinājies sabiedriskā un satiksmes drošība;
- samazināts elektroenerģijas patēriņš;
- ir iespējas regulēt intensitāti katrā gadalaikā un diennakts stundās;
- palielinājies sistēmu apkalpes drošība.

būtu arī Neatkarības rotas ielā. Taču patīkami bija vērot, kā tomēr firmas strādāja. Ieraka kabelus, sakārtoja bruģa segumu, sasēja zāli – tas nemaz nebija tik vienkārši. Tagad ir daudz smukāk.

Apgaismojums mums sevišķi vajadzīgs ziemas laikā, kad bērni nāk no skolas vai dodas uz pulciņiem. Jā,

tagad mēs jūtamiēs daudz drošāk. Es gan neesmu bailīga. Karostā dzīvoju 14 gadus. Izauguši abi bērni, viņi dzīvo un strādā Latvijā.

Pārmaiņas skārušas arī manu ģimeni, jo kādu laiku biju bez darba. Ja nebūtu arī dažādi sociāli projekti, kas mūs atbalsta, tad jau nezinu, kā izkultos.

Mašīnu tagad labprāt nomainu pret tramvaju

DAINA DAMBRĀNE,
ARODBIEDRĪBU DARBINIECE

Tramvaja līnijas izbūve līdz Ezerkrastam bija lielākās pārmaiņas pēdējo 20 gadu laikā mūsu mikrojonā, kopš šeit dzīvoju. Neskatoties

uz neērtībām, ko nācās pieciest būvniecības gaitā un kas mani īpaši neuztrauca, zinājām, ka noteikti būs labāk. Ļoti gaidīju, kad viss būs beidzies. Un rezultāts ir iepriecinošs!

Lai gan man ir personīgā mašīna, labprāt tagad izmantoju tramvaju, lai brīvdienās aizbrauktu uz tirgu pēc pirkumiem un mājās. Tas ir ērts transports, lai nokļūtu uz pasākumiem Liepājas Olimpiskajā centrā, kur ne vienmēr var atrast vietu automašīnai. Kas tagad nekaiš – pie mājām iekāpu un pilsētas centrā izkāpu! Arī mans bērns brauc uz skolu ar tramvaju.

Man tramvajs patīk labāk par citiem pilsētas transporta līdzekļiem, jo ir interesantāk. Tam ir tikai Liepājai raksturīgā vēsturiskā aura. Esmu arī

JAUNIZBŪVĒTĀ TRAMVAJA LĪNIJA

Jaunais tramvaja ceļš ir 1,7 km garš, pagarinot sliežu ceļu līdz Ezerkrasta mikrojonam pa Tukuma un Ventas ielu posmiem un pa M.Ķempes ielu, noslēdzoties ar apli Slapjajā ielā. Jaunajā posmā ir piecas pieturvietas.

Jaunais sliežu ceļš ir tikai daļa no projekta - izbūvētas jaunas ūdens apgādes, kanalizācijas, lietus ūdens savākšanas, siltumapgādes, apgaismojuma sistēmas, veikta tramvaja ceļa maršrutā esošo ielu posmu rekonstrukcija. Gājēju ietves un pārejas, tramvaja un autobusa pieturvietas veidotas saskaņā ar vides pieejamības prasībām cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. No jauna iestādīti un pārstādīti vairāk nekā 300 koki un krūmi, izveidotas dekoratīvo augu stādījumu kastes.

novērojusi, ka tas ir ērtāks un ātrāks nekā autobuss.

Kad tramvaja līniju atklāja, Ezerkrasta iedzīvotājiem bija lieli svētki. Visiem ļoti patika, kad sagaidījām pirmo tramvaja vagonu. Būtu labi, ja

šo svētku tradīciju varētu turpināt, jo mums ir plašs laukums tramvaja galapunktā, kurš netiek izmantots. Varbūt derētu atzīmēt tramvaja līnijas pagarināšanas dienu katru gadu?

Par Latviju latvisku, daiļu un varenu

IRĪSA OTRUPE,
J. ČAKSTES 10. VIDUSSKOLAS
SKOLOTĀJA,
VĒSTURES MUZEJA VADĪTĀJA

Čakstes laukuma rekonstrukcija, kas paveikta pagājušajā gadā, saucas ar skolas muzeja

eksponāciju iekārtošanu. Muzeja atklāšana notika nupat, šā gada 30. aprīlī, bet muzeja ideju esam lolojuši kopš 1994. gada. Taču tikai tagad mums izdevās pabeigt saziedoto materiālu izvietošanu vitrīnās un iekārtot fondu uzglabāšanas telpu. Saņēmām līdzekļus no Izglītības pārvaldes projektu konkursā.

Arī uz Čakstes laukuma atjaunošanu pēc valsts neatkarības atjaunošanas gaidījām ilgi, jo pilsētai tam nebija naudas. Varbūt ir kādi trūkumi, taču kopumā par Eiropas naudu ir sasniegts teicams rezultāts.

Mūsu muzejā vienā no stendiem ir fotogrāfijas, kurās laukums ir iemūžināts dažādos periodos un no atšķirīgiem skatupunktiem. Jauniešiem, kas muzejā nāk uz vēstures stundām, ir

J. ČAKSTES LAUKUMA REKONSTRUKCIJA

Pēc pašvaldības pasūtījuma būvnieki laukumā atjaunoja pirmskara Latvijas laikā izveidoto celiņu un apstādījumu tīklu, radot pulcēšanās vietu aptuveni 2000 cilvēkiem, strūklakām un pirmā Latvijas prezidenta Jāņa Čakstes piemiņas ansamblim. Laukuma rekonstrukcijas projekts paredz jaunu izgaismojuma, soliņu, atkritumu urnu, informācijas stendu un velostatīvu izvietošanu, ziedu un košumkrūmu stādījumus, zāliena atjaunošanu.

Ļoti aizraujoši salīdzināt bildēs redzamo un tagadējo vietas izskatu. Tādejādi viņi sajūt laika ritējumu, pārmaiņas, atmiņas, ko glabā citas muzeja lietas un dokumenti, labāk saprot to nozīmi.

Muzejs, kuru, iepriekš piesaoties, ir iespējams apmeklēt ikvienam interesentam, kopā ar laukuma labiekārtojumu, manuprāt, veido vienotu kompleksu un motivē

ko vairāk uzzināt par Jāni Čaksti kā izcilu valstīvu.

Viņš, starp citu, 1924. gadā piedalījās divu latviešu pamatskolu atklāšanā, kas toreiz sāka darboties šajā ēkā un tika apvienotas 1929. gadā un nosaukta viņa vārdā.

ATSKAITE LIEPĀJNIEKIEM PAR LIEPĀJAS PARTIJAS PAVEIKTO

DODOTIES UZ PAŠVALDĪBU VĒLĒŠANĀM 2013. GADA 1. JŪNIJĀ, „LIEPĀJAS PARTIJA” SOLĪJA DARBU PILSĒTAS LABĀ NEVIS TIKAI SĀKT, BET GAN TURPINĀT. STRĀDĀT, SAGLABĀJOT STABILITĀTI UN SKAIDRI IEZĪMĒTU PILSĒTAS ATTĪSTĪBU, NEVAIROTIES NO ATBILDĪBAS UN PIENĀKUMIEM, KO MUMS UZTICĒJUŠI LIEPĀJNIEKI.

Ši gandrīz gada laikā, kas apritējis, kopš pašvaldību vēlēšanām, savu solījumu liepājniekiem esam pildījuši un, lai to apliecinātu, uzskatām par savu pienākumu sniegt liepājniekiem atskaiti gan par jau paveiktajiem darbiem, gan arī tiem, kas vēl gaida savu īstenošanos.

LIEPĀJAS PARTIJAS SOLĪJUMI UN TO IZPILDE:

1. Mēs solījām atbalstīt ģimenes ar bērniem, seniorus un viņu aktivitātes.

1.1. Sperti solji, lai jau šodien pilsētas seniori, kas vecāki par 80 gadiem, pilsētas sabiedriskajā transportā varētu braukt bez maksas.

1.2. Tāpat arī pirmklasniekiem sabiedriskais transports ir nodrošināts par brīvu un pakāpeniski tiek paplašināts tiepājnieku loks, kas var saņemt atvieglojumus braukšanai pilsētas autobusos un tramvajā.

1.3. No 2014. gada rastas iespējas paaugstināt par vidēji 7 procentiem atalgojumu bibliotekāriem, kultūras darbiniekiem, pašvaldības policistiem, skolu tehniskajiem darbiniekiem un citiem pašvaldības iestādēs nodarbinātajiem, kam līdz šim bijuši viszemākie ienākumi.

1.4. Skolotājiem un citās iestādēs strādājošajiem ikdienā būtisks atbalsts būs pašvaldības apmaksāta veselības apdrošināšana, kas būs pieejama jau šovasar.

2. Mēs solījām rūpēties par bērniem un jauniešiem.

2.1. Darbu sākusī sen izlolotā „Jauniešu māja”, kas kļuvusi par brīvā laika pavadīšanas un izziņas vietu Liepājas jauniešiem.

2.2. Paplašinātas darba iespējas skolēniem, un jau šovasar ar pašvaldības un Nodarbinātības valsts aģentūras atbalstu vasaras darbos būs pieejamas darba vietas 300 jauniešiem.

2.3. Jauni bērni rotaļu laukumīni pieejami gan tikko rekonstruētajā J. Čakstes laukumā un Kurzemes laukumā Lielā ielā, gan arī sperti solji, lai jau pavisam tuvā nākotnē Raiņa parku papildinātu ar mūsdienīgām un aizraujošām atrakcijām gan bērniem, gan pusaudžiem. Jau pagājušā gada vasarā Raiņa parkā tika izbūvēta daļa no bērnu rotaļu laukuma, uzstādot deviņas iekārtas no somu ražotāja, taču šogad laukumu plānots papildināt ar rotaļu „Kuģi”, kas būs izmēros līdzvērtīgs atrakcijai Jūrmalas parkā.

2.4. Ar pašvaldības atbalstu jau šovasar plānoti jauni ielu vingrošanas laukumi.

3. Mēs solījām nodrošināt mūsdienīgu un pieejamu veselības aprūpes sistēmu katram iedzīvotājam.

3.1. Liepājas Reģionālā slimnīca šobrīd piedzīvo nozīmīgas pārmaiņas, kļūstot par vienu no modernākajiem veselības aprūpes centriem. Salīdzinājumam – ja jaunās Latvijas Nacionālās bibliotēkas kopējā telpa platība ir nedaudz vairāk par 40 tūkstošiem kvadrātmetru, tad Liepājas slimnīca tiek rekonstruēta 60 tūkstošu kvadrātmetru platībā. Tas parāda darbu vērienīgumu.

3.2. Liepāja pamazām tiek attīstīta arī kā kūrorta pilsēta ar plašu medicīnas tūrisma piedāvājumu, kas iekļauts šobrīd topošajā Liepājas veselības tūrisma attīstības koncepcijā 2014. - 2016. gadam.

4. Mēs solījām veidot Liepāju par nacionālas nozīmes augstākās un profesionālās izglītības centru.

4.1. Ir uzsāks vērienīgs Liepājas Valsts tehnikuma rekonstrukcijas un

modernizācijas projekts, kas ne tikai pilnībā izmainīs vidi, kādā audzēkņi apgūs savas amata prasmes, bet arī ienesīs mācību klasēs mūsdienīgu un augstvērtīgu mācību aprīkojumu.

4.2. Atdzimšanu šobrīd piedzīvo arī Valsts Liepājas 1. ģimnāzija, kur tiek restaurēta ne tikai unikālā ēka, bet nodrošināts arī jauns aprīkojums klasēm.

4.3. Iepriekš veikta Liepājas skolu un bērnudārzu ēku nosiltināšana šobrīd ik gadu dod aptuveni 400 tūkstošus eiro ietaupījumu uz apkures izmaksām, ļaujot šos līdzekļus atstāt skolu rīcībā aprīkojuma iegādei.

5. Mēs solījām veidot Liepāju par festivālu, koncertu un kultūras pilsētu.

5.1. Ieliekot pamatus koncertzālei „Lielais dzintars”, ir ielikts pamats arī Liepājas kā kultūras un mākslas pilsētas statusa nostiprināšanai. Šobrīd, veidojoties mūsu ilgi gaidītā dzintara *grauda* aprisēm pilsētas panorāmā, mainās arī skatījums, kā Latvija un pasaule uzlūko Liepāju.

5.2. Darboties sācis Kungu ielas radošais kvartāls, kas pamazām veidojas par mūsdienīgu kultūras telpu, kurā notiek dažādi mākslas pasākumi – radošās darbnīcas, koncerti, performances un amatnieku tirdziņi.

5.3. Turpinām attīstīt arī radošos kvartālus Dārzu ielā un Bāriņu ielā. Ar „Liepājas partijas” līdzdalību Bāriņu ielas radošais kvartāls iekļauts arī Laimdotas Straujumas vadītās valdības Rīcības plānā, paredzot atbalstu radošo industriju dizaina pasākumiem, kas nodrošina jaunu eksporta produktu izstrādi un ieviešanu ražošanā.

6. Mēs solījām palielināt atbalstu bērnu un jauniešu sportam.

6.1. Ir panākts, ka tiek apstiprināts finansējums jaunas vieglatlētikas manēžas projektēšanai un būvniecībai Liepājā.

6.2. Izveidotas arī iestrādnes, lai Zirgu salā veidotu ūdens sporta veidu bāzi un BMX trasi.

7. Mēs solījām veidot videi draudzīgu un iedzīvotājiem drošu pilsētu.

7.1. Turpinām atbalstu pilsētas mikrorajonu labiekārtošanas projektiem, ko rosinājuši paši iedzīvotāji. Šī gada pašvaldības budžetā mikrorajonu labiekārtošanas programmai atvēlēti vairāk nekā 220 tūkstoši eiro, bet, ņemot vērā lielo iedzīvotāju atsaucību, tiks meklēti arī citi finansējuma avoti.

7.2. Tiek atjaunotas un sakārtotas ietves ne tikai pilsētas centra daļā, bet arī mikrorajonos – Turaidas ielā, Silķu ielā, Klaipēdas ielā, Šķēdes ielā, Dunikas ielā un citviet.

7.3. Turpinām īstenot ielu apgaismojuma modernizācijas projektu, sakārtojot apgaismojumu arī Zaļajā birzī.

8. Mēs solījām veidot Liepāju par ekonomiski daudzpusīgu un investīcijām atvērtu pilsētu, lai nodrošinātu liepājniekus ar darba vietām un sekmētu labklājību.

8.1. esam pārliecinājuši valdību, ka „Liepājas metalurga” bankrota radīto seku likvidēšanai ir jābūt visaugstākajai prioritātei, tādēļ atbalsts Liepājas lielākā uzņēmuma maksātnespējas sociālekonomisko risku mazināšanai un bez darba palikušajiem ir iekļauts kā prioritāri veicamais uzdevums valdības deklarācijā.

8.2. Pilsētā tiek veidotas vairākas jaunas industriālas teritorijas Lazaretas ielā, Meldru ielā, Dūņu ielā, kā arī Virssardzes un Zemgales ielās, tādējādi dodot iespēju ienākt jaunām ražotnēm.

8.3. Turpinām ostas padziļināšanas un pamata infrastruktūras attīstīšanu, ļaujot palielināt jaudas, ar kādām var strādāt ostas un tranzīta uzņēmumi.

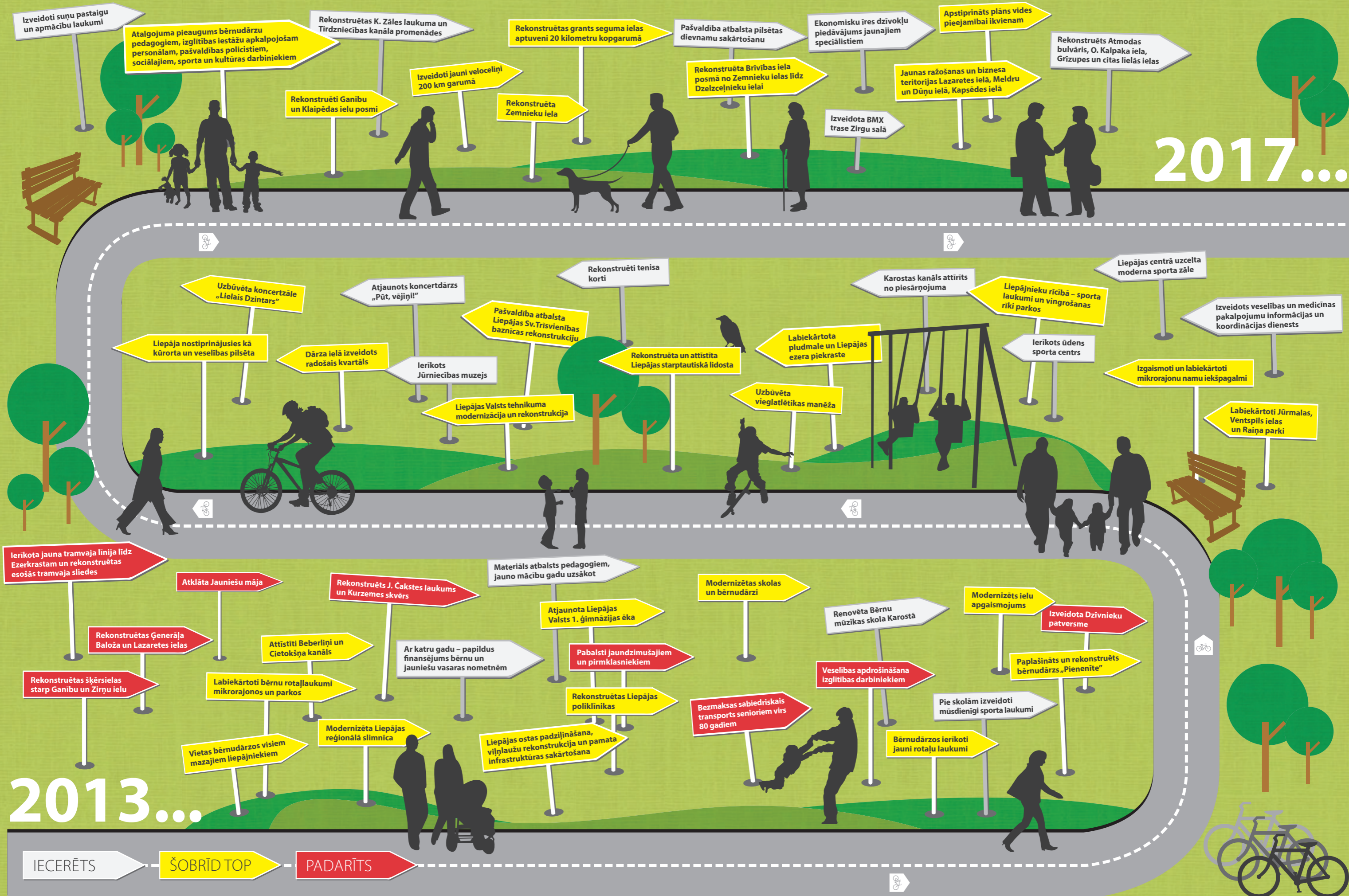
8.4. Lai atbalstītu mazos un vidējos uzņēmumus, esam paredzējuši 32 000 eiro līdzfinansējumu projektiem, kas pilsētas uzņēmējiem dotu iespējas attīstīt jaunus tūrisma piedāvājumus, izveidot jaunus produktus vai pakalpojumus un sekmētu darbību laikā, kad Liepājā aktīvā tūrisma sezona ir noslēgusies.

LIEPĀJAS PARTIJAS DARBU UN PROJEKTU PLĀNS 2013. – 2017. GADAM

Caur ērkšķiem uz zvaigznēm...

► Silvas Goldes līdzgaitnieki par kopīgi paveikto

Silva bija ideju ģenerators. Ar šīm idejām dzīvo vēl daudzi izglītības, kultūras un sporta nozares cilvēki. Tika ieguldīts nopietns un rūpīgs ikdienas darbs šo nozaru sakārtošanā. Pirmkārt, vienojot un optimizējot sadrumstalotās struktūras, kā Izglītības pārvalde, Kultūras pārvalde un Sporta pārvalde. Pacietīgi un uzstājīgi tika ieviestas daudzas organizatoriskā darba idejas.

Silvas Goldes darbs, pirmkārt, balstījās uz jaunu un spējīgu cilvēku piesaisti, profesionāļu atzīšanu un stiprināšanu savās darbības nozarēs.

Silvu Goldi satrauca visai Latvijai raksturīgā tendence – sabiedrības novecošanās, tāpēc viņas prioritāte bija ieguldīt centienus jaunu cilvēku piesaistei Liepājā. Sauklis „Liepāja - pievilcīga jaunām ģimenēm” bija jāievieš dzīvē, nodrošinot izglītības kvalitāti un pieejamību visās izglītības pakāpēs, dažādojot brīvā

*Šie centieni likuši
rosināt Silvas Goldes vārdā
nosaukt pašvaldības balvu
par izcilēm panākumiem
un sekmēm mācībā
Liepājas talantīgajiem
skolēniem.*

laika pavadīšanas iespējas un atpūtu. Piemēram, moderna peldbaseina atklāšana bērnu un jauniešu fizisko aktivitāšu nodrošināšanai, brīvā laika pavadīšanai. Idejas, kas tika paustas, bet vēl tikai piedzīvos savu realizāciju.

Šīs apņemšanās palīdzēja virzīt konkrētus mērķus - Liepājas Universitātes statusa piešķiršana,

Valsts ģimnāzijas izveide, mazuļa piedzimšanas pabalsts vecākiem, pirmklasnieku pabalsts vecākiem, bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju paplašināšana, daudzveidīgs sporta veidu piedāvājums bērniem, mērķtiecīga skolu un bērnu darbu vadītāju savstarpējā konkurences veicināšana, bērniem un skolēniem estētiski pievilcīgas skolas un bērnu darbi, izglītības iestāžu iekārtu sakārtošana, izcilnieku un talantīgo bērnu atbalsts, izdevumu segšana dalībai starptautiskos konkursos un mācību olimpiādēs, sekmīgo skolēnu pērmēšana.

► Sapnis par konkurētspējīgu profesionālo izglītību piepildījies

AGRIS RUPERTS,
PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS
KOMPETENCES CENTRA, „LIEPĀJAS
VALSTS TEHNIKUMS” DIREKTORS

Liepājas Valsts tehnikuma izveide bija tieši Domes priekšsēdētāja vietnieces Silvas Goldes iniciatīva. Mērķis bija apvienot trīs Liepājā esošo profesionālo skolu finanšu, intelektuālos, materiālos un citus resursus. 2011. gada 1. martā atjaunojām kādreiz tik prestižo Liepājas Valsts tehnikumu, juridiski apvienojot Liepājas Būvamatniecības vidusskolu ar Tūrisma un tekstila skolu, bet vēlāk pievienojot arī Rīgas Tehniskās universitātes Liepājas filiāles profesionālo vidusskolu.

Silva Golde kļuva par Liepājas Valsts tehnikuma krustmāti. Viņa vienmēr uzsvēra, ka ir sperts nozīmīgs solis profesionālās izglītības konkurētspējas palielināšanā un jaunu cilvēku piesaistē pilsētai. Tehnikums ieguva arī nozīmīgo Profesionālās izglītības kompetences

centra statusu.

Silva Golde aktīvi aizstāvēja skaidru naudas sadales mehānismu, lai Liepājas Valsts tehnikums ar turpat 1600 audzēkņiem saņemtu atbilstošu finansējumu, salīdzinot ar citām profesionālās izglītības iestādēm. Golde prata pamatot, ka Eiropas Savienības fondu finansējums ir jādala atbilstoši kritērijiem, lai, modernizējot Liepājas Valsts tehnikumu, veidotos spēcīgs un moderns Kurzemes reģiona izglītības centrs.

Pagājušā gada februārī, piedaloties līguma parakstīšanā par tehniskā projekta izstrādi, Golde bija pamatoti lepna: „Šis brīdis apliecina to, cik pareizi esam virzījušies uz priekšu, izveidojot jaudīgu izglītības iestādi, kura ieņem nozīmīgu lomu Liepājas sociāli ekonomiskajos procesos – darba vietas pedagogiem un apkalpošajam personālam un mācību vieta jauniem cilvēkiem no plašās apkārtnes”.

Silva Golde nepiedzīvoja vēsturisko brīdi, kad šī gada janvārī tika parakstīta vienošanās par apjomīgā finansējuma

piešķiršanu un ēku rekonstrukcijas sākumu. Jau 2015. gada 1. septembrī audzēkņi mācības sāks rekonstruētās tehnikuma ēkās, mūsdienīgos mācību kabinetos un darbnīcās, dzīvos atjaunotajā dienesta viesnīcā.

Par Silvas Goldes klātbūtni vienmēr liecinās tehnikuma pagalmā iestādītā liepa, kuru 2013. gada 1. septembrī tehnikumam dāvināja Liepājas pašvaldība.

► Koncertzāle augstvērtīgai mūzikai un topošiem virtuoziem

ULDIS LIPSKIS,
LIEPĀJAS SIMFONISKĀ ORĶESTRA
VALDES LOCEKLIS

Visos laikos ir bijuši cilvēki, ko Debesis sūta mums kā dāvanu. Dāvanu, kuras nozīme mūsu dzīvē atklājas tad, kad viņas vairs nav mūsu vidū. Liepājai šāda dāvana bija Silva Golde.

Silva bija bāka. Kultūrā un izglītībā.

Vienmēr nesatricināma, atbildīga, tieša. Citreiz pat kaitinoši konsekventa. Un tieši tādēļ varēsim baudīt viņas darba augļus, baudīt vēl gadu desmitiem.

Tā bija Silva, kuras stingrā stāja un pārliecība nosargāja projekta “Lielais dzintars” virzību brīžos, kad pat stiprākajiem vīriem pagura rokas un saļodzījās ceļi. Tā bija Silva, kas nekavējoties metās izšķirt strīdniekus un samierināt pretiniekus. Pateicoties

Silvas tālredzībai un gudrībai, jaunajā koncertzālē ne tikai skanēs augstvērtīga mūzika, bet arī mācīsies topošie virtuozu un nākamie Liepājas simfonieki.

Katra nākošā diena arvien skaidrāk atklāj, kāda liela mēroga personība ilgu gadus ir bijusi mums līdzās, nepagurstoši kalpojot katram liepājniekam, lielam un mazam. Personība, kuru nekas neizdzēsīs no mūsu atmiņas. Personība vārdā Silva Golde.

Manas 10 atziņas darbam

VILNIS VITKOVSKIS,
LIEPĀJAS DOMES PRIEKŠSĒTĀJA
VIETNIEKS IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS
UN SPORTA JAUTĀJUMOS

Liepāja ir īpaša – pietiekami daudzpusīga un vienlaikus kompakta, lai šeit līdzās attīstītos un veidotos dažāda mēroga izglītības, kultūras un sporta dzīves notikumi. Vēlos piedāvāt savu svarīgāko darbu un apņemšanos sarakstu, kas – gribu uzsvērt – ir tikai darba cikla sākums.

✔ **Talantiem ir bijusi iespēja attīstīties un pilnveidoties, pateicoties Liepājas radošās vides daudzpusīgām iespējām - savs profesionāls teātris, orķestris, universitāte, sporta dzīves objekti u.c.** Liepājas viena no bagātībām ir cieša ikdienā kopā ar pasaules līmeņa mūziķiem, Latvijas labākajām aktrisēm, sportisiem, izcilām personībām un māksliniekiem. Varam dzīvot kaimiņos, tramvaja pieturā sastapties, pusdienot blakus kādā krodziņā vai nejausi līdzās baudīt sauli un peldi pludmalē, jo mēs esam līdzcilvēki. Tā ir Liepājas īpaša aura, par kuru tik daudz runāts. Jāveido vienots kultūras, izglītības, sporta un tūrisma mārketinga budžets. Tas ir konceptuāls solis, lai stiprinātu Liepājas kā kultūras galvaspilsētas statusu.

✔ **Universitāte pilsētai ir svarīga, tāpēc pašas augstskolas iekšienē jārod istā motivācija un zināšanu potenciāls, lai tā atgrieztu popularitāti un nezaudētu kvalitāti.** Valsts mērogā joprojām notiek taustišanās ap augstākās izglītības prioritātēm. Notikušas biežas ministru maiņas un nesaskaņas augstskolu vidū. Šobrīd studēju Manheimas Universitātes Biznesa vadības maģistrantūrā. Pirms diskutēt ar Liepājas Universitātes vadību par augstskolas nākotni, apkopāju tās priekšrocības izglītības piedāvājumā un mārketinga aktivitātēs, ko sniedz studijas starptautiskā augstskolā.

✔ **Aroda apgūšana ir iespēja daudziem jauniešiem apzināt un pilnveidot sevi.** Sautklji par profesionālās vidējās izglītības iespēju dažādošanu un kvalitāti ietver vienkāršu patiesību – izrādīt pienācīgu cieņu amata meistariem, ikdienas un šķietami vienkāršu darbu darītājiem, lai ikviens spēj rast sev piemērotu un cienīgu darbu. Liela loma šajā darbā ir Liepājas Valsts Tehnikuma

izveidei. Šajā jomā esmu vērtīga darba pēctecis, ko apņemos turpināt.

✔ **Svarīgi ir integrēt radošās industrijas profesionālajās izglītības nozarēs.** Liepājā ir spēcīgas tradīcijas, šeit ir stabils darba tirgus radošajās nozarēs profesionāliem mūziķiem, skatuves māksliniekiem teātri, orķestrī, kas ikdienā strādā kopā ar multimediju māksliniekiem, scenogrāfiem, tērpu radītājiem un dažādu arodu meistariem. Mums ir iespējas izveidot reģionālu kultūras un radošās industrijas izglītības un kompetences centru, kas kalpotu reģiona attīstības vajadzībām.

✔ **Pilsētas attīstības programmas projektā tuvākajos gados Jūrniecības koledža iezīmējas, kā vērtīgs profesionālās izglītības ieguves centrs Kurzēmē.** Jūrniecība un ar to cieši saistītās nozares ir Liepājai kā ostas pilsētai tradicionālas un svarīgas. Koledžai jā sagatavo nepieciešamos speciālistus vietējam, arī reģionāla, valstiska un starptautiska mēroga darba tirgum zivsaimniecības, transporta un loģistikas nozarēs. Jāpanāk valsts atbalsts Eiropas fondu pārdaļē, lai veidotu koledžu pievilcīgu studijām, pilnveidotu materiāli tehnisko bāzi un sagatavotu pasniedzējus mūsdienīgam mācību procesam

valsts valodā, gan arī angļu valodā.

✔ **Jārod iespējas motivēt darbam pedagogus, piemēram, uzlabojot darba apstākļus un pilnveidojot mācību priekšmetu apguvei nepieciešamo bāzi.** Emocionāli negribas piekrist biežajai kritikai par pilsētas skolu vispārējās izglītības neatbilstošo līmeni. Mūsu jaunieši ir gudri un centīgi, skolotāji – pašreizējā un radoši. Ikgadējie Izglītības un zinātnes ministrijas novērtējumi citīgi jāvērtē un detalizēti jāanalizē. Jālauž kritiskā attieksme pret pedagoga darbu, protams, ar labiem piemēriem, kādu mums netrūkst.

✔ **Jau šogad jāpanāk atbalsts vismaz viena publiskā sporta laukuma pie pilsētas skolas pārbūvei un sakārtošanai.** Sports un veselīgs dzīves veids kā ikdienas svarīga sastāvdaļa ir mērķis, kuram jārod realizācija pieejamos sportošanas objektos, sporta nometnēs, skolās. Šādu projektu realizēšana ir ietilusi. Laiks ķerties arī pie sistemātiskas Liepājas bērnu rotaļu un spēļu laukumu sakārtošanas. Tas būtu labs sākums.

✔ **Veiksmīgi organizēta profesionālā sporta dzīve un piemērota infrastruktūra ir pamats gan darba tirgus pilnveidošanai, gan tūrisma attīstībai, gan pilsētas mārketinga**

projektu realizēšanai. Liepājas profesionālā sporta tradīcijas ir vērtīgas un rūpīgi jāvērtē esošā infrastruktūra un reālais piedāvājums, lai turpinātu bērnu un jauniešu atbalstu sporta gaitu nodrošināšanai, kas stabili jau laikus jāieņem pilsētas izdevumos.

✔ **Atbalsts bērniem un pusaudžiem nozīmē atbalstu ģimenēm.** Vairāku gadu garumā ir izstrādāta sistēma, sākot ar interešu izglītības stabilitu finansiālu atbalstu, ar skolu un bērnu nodarzu iekšējo sakārtošanu, ar izcilo un talantīgo bērnu atbalstu un arī sacensībām starptautiskos konkursos. Šiem darbiem jābūt vienai no pilsētas budžeta prioritātēm.

✔ **Liepājas Centrālā Zinātniskā bibliotēka ir pelnījusi paplašināšanos un modernizāciju.** Grāmatu krājuma bagātība un pieejamība ir svarīga iespēja sabiedrībai gan izglītoties, gan gūt garīgu atpūtu. Darbs pie ieceres izstrādes un ietveršanas konkrētā projektā notiek jau šodien, tāpēc vēlos paziņot par paplašinātas un modernas bibliotēkas Liepājas centrā idejas realizācijas sākumu!

Mājas, kur atgriezties un dzīvot

UZZIŅAI

Valdis Skujiņš – liepājnieks, brīvkungs, kā pats mēdz dēvēt pensionētos iedzīvotājus, aktīvs mūziķis, makšķernieks, Liepājas domes deputāts kopš 2009. gada. Šobrīd kopā ar domubiedriem veido televīzijas raidījumus "Par Cilvēkiem, kuriem skaisti iet laiks", kas veltīti gaidāmajai Liepājas 390. jubilejai.

Sandis Kīrhnērs – liepājnieks, 37 gadi, būvinženieris, 3 bērnu tētis, daudzus gadus dzīvojis un strādājis Anglijā, būvniecībā, piedalījies Vemblija stadiona un citu svarīgu būvju celtniecībā, atgriezies Latvijā un šobrīd piedalās koncertzāles „Lielais Dzintars” būvniecības projekta īstenošanā.

Valdis Skujiņš: Aizbraukt, iegūt pieredzi un atgriezties – šāds moto varētu raksturot manu sarunu biedru Sandi Kīrhnēru. Sandis ir interesanta personība, neskatoties uz tehnisko nodarbošanos, labi orientējas kultūras un, īpaši, mūzikas laucīnā. Viņa gūtā dzīves un darba pieredze noteikti var būt interesanta vai pat kalpot kā piemērs daudziem liepājniekiem.

Ir pusdienas laiks. Sandis, verot durvis, telpā līdzī ienes jaunceltnes „Lielais Dzintars” saspringto darba ritmu. Jāatvelk elpa. Piepilu krūzes ar smaržīgu tēju, piepildu pa karotītei medus, un saruna var sākties.

Valdis Skujiņš: Esmu dzimis un audzis Liepājā. Arī savu aktīvāko darba mūžu pavadījis vēju pilsētā. Bez aizdomām un „nopūtām” vienmēr esmu interesējies un analizējis iedzīvotāju migrācijas iemeslus. Sandi, Tu esi viens no tiem liepājniekiem, kurš atgriezies mājās ar saviem secinājumiem, bet pirms tam ilgus gadus nodzīvoji ārzemēs. Tas bija pārdomāts lēmums, vai aizbrauci „uz dullo”?

Sandis Kīrhnērs: Kad pabeidzu koledžu Liepājā, iestājos Universitātē ekonomistos. Pēc 1. kursa vasaras brīvdienās vajadzēja ko darīt. Zināju, ka Anglijā strādā pazīstamas meitenes no Liepājas. Braucu ciemos. Kad pēc divām nedēļām beidzās nauda, paņēmu avīzi, izlasīju darba sludinājumu un nākamajā dienā sāku strādāt. Tajā laikā, 1997. gadā tas bija tik vienkārši! Kad pēc brīvdienām atgriezies Universitātē, sapratu, ka ekonomika mani tā īsti neinteresē, studijas pārtraucu. Ko darīt? Biju paostījies gaisu Anglijā, izjutis brīvību, kad esi prom no visiem, neatkarību, kad vari strādāt un labi nopelnīt, tāpēc atgriezies Anglijā. Tolaik vēl nenojautu, ka tas būs uz astoņiem gadiem...

V.S.: Visa pamatā, protams, ir darba iespēju meklējumi. Ko tu tur darīji?

S.K.: Strādāju celtniecībā. No 13

gadu vecuma katras vasaras brīvdienas biju strādājis pie tēva SIA „UPTK”. Tā kā kaut kādas prasmes celtniecībā biju apguvis. Tā ir liela uzdrīkstēšanās – citā valstī, kur neviens nezina, ko tu vari, ko tu proti, uzsākt darbu. Bet angļus tas īsti neinteresēja, viņi uzticējās. Sāku kā palīgstrādnieks, tad krāsotājs. Pēc pusgada jau brīvi runāju angliiski. Tolaik jau arī nebija citas izejas, latviešu Anglijā bija ļoti maz, mēs vēl nebijām Eiropas Savienībā, tādēļ iekļūšana šajā valstī bija gluži kā laimes spēle.

Drīz vien sapratu, ka galdniecībā var nopelnīt krietni vairāk. Naudu biju iekrājis, nopirku visus nepieciešamos instrumentus un sāku strādāt kā pašnodarbinātais būvgaldnieks. Toreiz man bija 21 gads.

V.S.: Vai noformēties par pašnodarbināto bija sarežģīti? Daudz birokrātijas?

S.K.: Anglijā tajā laikā bija ļoti daudz nelegālo strādnieku no Austrumeiropas valstīm, īpaši celtniecībā. Angļi pieņēma īpašu likumu, kas iebraucējiem, nodarbinātiem celtniecībā, deva iespēju reģistrēties kā pašnodarbinātiem un saņemt darba atļaujas. Nevis sodīja un izraidīja, bet ļāva legalizēties, jo darbaspēks celtniecībā bija nepieciešams. Nopelnīt varēja ļoti labi.

Londonā piedalījies Vemblija stadiona celtniecībā, Edinburgā būvējām skotu parlamentu. Brīvdienās devos kalnos, baudīju neparasti skaisto dabu.

V.S.: Kā ar nodokļu maksāšanu Anglijā? Viņi taču nekrāpjas!

S.K.: Krāpjas, un kā vēl! Tikai valstiski to tā nejut kā Latvijā, jo cilvēku skaits liels, Londonā vien ap 10 miljoniem. Mani gan visvairāk šokēja izšķērdība celtniecībā, ko var atļauties bagātas valstis. Domāju, kā tā var – izmest jaunus logus veselai mājai tikai tāpēc, ka kādam tie nepatīk. Pie tā nevarēju pierast.

V.S.: Labs darbs ir iespēja dzīvot un baudīt pilnvērtīgu dzīvi, kultūru, uzturēt veselību, studēt un audzināt bērnus. Vai varēji atļauties izbaudīt arī Londonas piedāvāto kultūras dzīvi?

S.K.: Jā, Londona ir mūzikas meka. Tur ir ko redzēt un dzirdēt! Materiāli varēju atļauties visu, ko sirds kāro. Ja tu esi strādīgs, tad dzīve Anglijā ir viegla un ērta, bet pats galvenais – ir drošības sajūta.

V.S.: Vai jūties Anglijā „malējais”?

S.K.: Mums bija savi angļu draugi, ar kuriem satiekamies vēl tagad, braucam ciemos viens pie otra. Viņu vidū jutos kā savējais, pat kā ģimenes loceklis, bet pārējiem, protams, tu esi „malējais”. Man tas nebija noteicošais. Man likās, ka esmu sevi izsmēlis, iestājies rutina. Man pietrūka izaicinājuma un izaugsmes iespējas. Sagaidot 2006. gadu, nolēmu braukt mājās. Sapratu, ja neatgriezīšos tūlīt, varu aizinēties neatgriezties nekad.

Bieži esmu runājis ar saviem draugiem un paziņām, kas dzīvo ārzemēs, un visi ir gatavi atgriezties, ja vien šeit būtu darbs. Adevkāti atalgots darbs. Arī prom neviens nebrauktu.

V.S.: Kas ir tās lietas, par kurām tu vari teikt, ka bija vērts atgriezties?

S.K.: Lielī izaicinājumi un ie-

spējas! Kad atgriezos, pabeidzu RTU būvinženierus, mani vienmēr interesējušas tehniskas lietas. Esmu gandarīts, ka varu dot arī savu ieguldījumu koncertzāles „Lielais Dzintars” būvniecībā. Esam atbildīgi par metāla konstrukciju montāžu. Man tas ir liels izaicinājums kā inženierim tik sarežģītā būvobjektā.

V.S.: Vai uzskati, ka koncertzāle nepieciešama Liepājai?

S.K.: Jā, nepieciešama, kaut daudzi liepājnieki šobrīd tā nedomā. To nākotne parādīs.

V.S.: Mēs esam piedzimuši Latvijā, Liepājā. To mēs nevaram mainīt. Izvēloties piedzimt šeit, mums jāatdod viss no sevis, ko spējam, un jāpaņem viss, ko varam. Es domāju – svarīga ir pašu ieinteresētība un gatavība līdzdarboties. Kā tu jūti piederību Liepājai?

S.K.: Man šeit ir labi. Te ir mana ģimene, vecāki, draugi. Daru darbu, kas man patīk. Šeit ir droši bērniem augt. Es negribētu, ka maniem bērniem būtu jāauzgauc citur. Liepāja ģimenei ar bērniem ir lieliska vieta, kur dzīvot! Viss viegli un ātri sasniedzams, svaigs gaiss, jūra.

Nesen ar draugiem pārrunājām situāciju valstī, uzdevām jautājumu, vai mēs būtu gatavi cīnīties par Latviju. Jā! Es negribu runāt skaļiem vārdiem, pat īsti nezīnu, kas tas ir, bet ir vērts dzīvību atdot par šo zemi!

Izvēloties
piedzimt šeit,
mums jāatdod viss
no sevis, ko spējam,
un jāpaņem viss,
ko varam.

Ar Liepājas viedokli Rīgā rēķinās

Kopš Māris Kučinskis ir kļuvis par Liepājas pārstāvniecības Rīgā vadītāju, ceļu uz vēju pilsētu viņam nākas mērot daudz biežāk nekā agrāk. Kādā no šīm viesošānās reizēm, saulainā pavasara pēcpusdienā, Māris tikās ar liepājnieci Lauru Vēberi, lai runātu par politiku, jauniešiem un mūsu visu spēju ietekmēt lēmumus.

Laura Vēbere: Līdz šim esat bieži redzēts televīzijā kā ministrs vai Saeimas deputāts, bet nu jau kādu laiku esat arī Liepājas pārstāvniecības Rīgā vadītājs. Kā no tālās Vidzemes nonācāt līdz Liepājai?

Māris Kučinskis: Es diezgan ilgi biju Valmieras mērs, Reģionālās attīstības ministrs, Saeimas deputāts. Pirms aptuveni gada, ņemot vērā manu lielo pieredzi un zināšanas pašvaldību darbā, mani uzaicināja vadīt Liepājas pārstāvniecību Rīgā. Man pašam sākumā likās savādi, ka esmu valmierietis, bet tagad pārstāvēšu Liepājas intereses. Pirmo reizi biju Liepājas pārstāvniecībā 90. gadu beigās, būdams Valmieras mērs. Mēs ar zināmu skaudību tolaik noskatījāmies uz liepājniekiem par to, ka viņiem ir tāda vieta, kur vienmēr rosījās studenti, bija daudz cilvēku, tika svinētas Liepājas dzimšanas dienas, radot rīdziniekiem īsti liepājnieciskas sajūtas.

L.V.: Kāds ir jūsu darbs šobrīd?

M.K.: Mana ikdiena ir uzraudzīt visu to, kas notiek Vecrīgā. Tā kā pašvaldības skar visi jautājumi, sekoju līdzī visam, kas notiek Saeimā, Ministru kabinetā, tiekots ar ministriem utt. Pildu tādu kā Liepājas un citu lielo pilsētu aizstāvja lomu, cenšos panākt, lai pilsētas tiktu sadzirdētas. Man ir gandarījums, ka šodien ar Liepājas vārdu valdībā rēķinās, ieklausās un Liepājas domes vadības viedokli respektē. Esam spējuši panākt, ka Liepāja ir viens no ietekmīgākajiem spēlētājiem Latvijas politikā.

L.V.: Man savukārt ir liels gandarījums, ka kopā ar aktīvākajiem mūsu skolu līderiem ir izdevies pēc trīs gadu pārtraukuma atkal atjaunot Liepājas Jauniešu domi. Šodien mums bija gada lielākais notikums – pašpārvalžu diena, kurā tikās mūsu pilsētas aktīvākie jaunieši. Kāds ir jūsu priekšstats par mūsdienu jauniešiem?

M.K.: Jaunieši šodien ir nesalīdzināmi aktīvāki, bet arī prasīgāki. Viņi labāk spēj pielāgoties dzīvei, vairāk zina un apzinās to, ka no pašiem viens būs atkarīgs. Salīdzinot ar manu

jaunību, šodien pasaule jauniešu vidū krietni ir mainījies, viņiem ir pavisam cita komunikācija un mūsu uzdevums ir tai pielāgoties. Ar jauniešiem runāt par politiku ir sarežģīti, taču viņiem būtu vērtīgi iepazīt Saeimas darba specifiku – ne jau tāpēc, lai ietu par Saeimas deputātiem, bet viņiem šis zināšanas nākotnē varētu noderēt vispārējā Latvijas politiskā laukuma izpratnē.

L.V.: Kā saredzat Liepājas tālāko attīstību un jauniešu lomu tajā?

M.K.: Liepājai ir ļoti daudz ieguvumu uz vispārējā Latvijas fona. Liepāja ir pilsēta ar augstu pievienoto vērtību un labu imidžu. Te ir izcila mūzika, māksla. Esmu pārsteigts par Liepājas patriotiem, kuri, lai arī vairs nedzīvo Liepājā, tik un tā glabā vissiltākās emocijas par šo pilsētu. Piemēram, Guntars Račs ir biežs viesis pārstāvniecībā. Arī komponists Raimonds Pauls bieži iegriežas pārstāvniecībā, lai papļāpātu un satiktos ar liepājniekiem. Tas ir liels kapitāls.

Liepāja attīstās, taču nedrīkst apstāties. Jebkura stāvēšana uz vietas būtu atpalcība, tāpēc svarīgi, ka pilsētai ir sava industriālā zona, kura piesaista jaunus investorus. Liepājai ir iespējas ražošanai, un šis mehānisms ir iekustināts. Tuvākajā nākotnē pabeigs arī lidostu, kas dos jaunu atspērienu.

Liepājai nākotnē saistās ar pilsētas pievilcību, ar kurortoloģijas attīstību. Tās ir atpūtas iespējas liepājniekiem un pilsētas viesiem. Tas būtu vesels jauns stāsts pilsētas stratēģiskajā attīstībā. Apvienojot to kopā ar senajām Liepājas tradīcijām – koncertdārzu „Pūt, vējiņi!”, Liepājas teātri, topošo koncertzāli, mākslu, redzu Liepājas nākotni ļoti pozitīvi. Investori nāks uz pilsētu, kur būs, ko darīt, kur būs arī kultūra, izglītība utt. Es ceru, ka arī Liepājas U n i -

UZZIŅAI

Laura Vēbere šogad gatavojas beigt Draudzīgā aicinājuma Liepājas 5. vidusskolu un doties mācīties uz Rīgu, ar ciešu apņemšanos – atgriezties savā dzimtajā pilsētā. Laura ir iesācēja politikā un savu pirmo pieredzi guvusi, pēc trīs gadu pārtraukuma atjaunojot un atkal „iedarbinot” Liepājas skolēnu Domes darbu.

Māris Kučinskis savukārt ir ar lielu pieredzi politikā, īpaši zinošs pašvaldību lietās, ilgus gadus bijis Valmieras mērs, Pašvaldību lietu ministrs, Saeimas deputāts, Latvijā ļoti atpazīstams politiķis. Tieši viņš ir tas cilvēks, kurš valdībā, Saeimā un ministrijās, šobrīd rūpējas par liepājnieku interešu pārstāvību – gan esot izpilddirektora amatā Latvijas Lielo pilsētu asociācijā, gan vadot Liepājas pārstāvniecību Rīgā.

versitāte nostiprināsies un kļūs spēcīgāka, jo pašlaik, domāju, viss potenciāls nav izmantots. No saviem jaunības laikiem atceros, ka skaistākās skolotājas nāca tieši no Liepājas. Tolaik Liepājā bija izveidota spēcīga augstākā izglītība.

Tajā pašā laikā Liepāju nevar atraut no visas Latvijas attīstības, viss jāskata kopsakarībās. Katram ir jāsaprot – ja panāksim lielākas algas visā Latvijā, tās palielināsies arī liepājniekiem. Tas notiek pakāpeniski, soli pa solim, pielāgojoties un rēķinot. Ļoti svarīgi, lai Liepājas idejas tiek sadzirdētas valdībā un Saeimā. Tas prasa no pašvaldības vadītājiem ārkārtīgu darbu. Ticiet man, viņi nebrauc uz Rīgu tāpat vien.

L.V.: Vai mums, jauniešiem, ir iespēja iesaistīties lielajā politikā, ietekmēt Saeimas lēmumus?

M.K.: Viens no labiem piemēriem ir Latvijas Jauniešu Saeima, kur piedalās arī Liepājas jaunieši. Arī aktivitāte „Vēlos būt premjers” ir vērtīga pieredze jauniešiem, lai iepazītu Saeimas un valdības specifiku. Kā jau teicu, šī pieredze var noderēt nākotnē, lai izprastu politiskos procesus un iegūtu plašāku redzējumu uz norisēm politikā.

Jaunieši var daudz ko ietekmēt. Redzot, kuri likumi kavē attīstību, ir iespēja arī Liepājas jauniešu Domei vērsties ar priekšlikumiem savā pašvaldībā un aizstāvēt savas intereses. Man, piemēram, bija nesaprotama vilcināšanās Saeimā ar tā saucamā „spaisa” tirgošanas aizliegšanu, kas ietekmē tik daudz jauniešu

prātus. Tas ir piemērs, ka šis likumprojekts ļoti ilgi nogulēja atvilktnē, bet sabiedrības viedokļa ietekmē Saeimas deputāti beidzot saprata situāciju, saņēmas un vienojās izmainīt likumu.

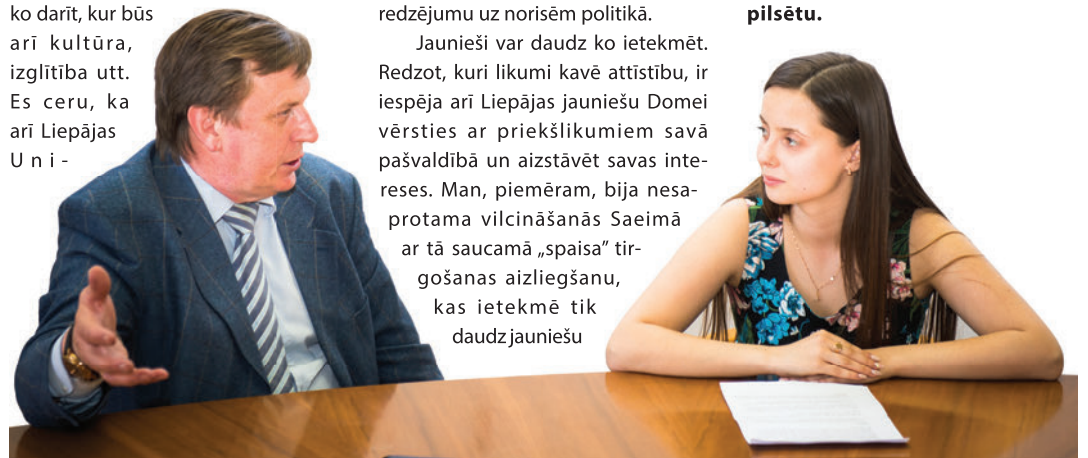
L.V.: Liepājas pārstāvniecība ir Liepājas saziņa Rīgā un savulaik tur pulcējās arī aktīvie Liepājas jaunieši. Vai nevaram kopīgi šo tradīciju atjaunot?

M.K.: Tad es vēlos uzdot jautājumu jums, Laura, jo ikdienā tiekaties ar aktīvajiem jauniešiem. Kas būtu vajadzīgs, lai Rīgā studējošie liepājnieki pie mums nāktu biežāk?

L.V.: Jauniešus varētu piesaistīt interesantas personības, tikšanās un domu apmaiņa. Tā nav, ka jaunieši sarunājas tikai *Twitterī*. Mums Liepājā Jauniešu māja šobrīd arī ir topā. Mēs interesējamies arī par norisēm ārpus Liepājas, tāpēc ar lielāku prieku Liepājas Jauniešu dome varētu pieņemt jūsu piedāvājumu apmeklēt pārstāvniecību un paviesoties arī Saeimā.

Sarunas noslēgumā abi sarunu biedri vienojās par pirmo tikšanos Rīgā ar Liepājas Jauniešu domi jau šopavasār. Arī par to, ka Laura septembrī, uzsākot mācības Rīgā, atradīs ceļu arī uz Liepājas pārstāvniecību, aicinot līdzī ar citus aktīvos jaunos liepājniekus. Tā uzturot saikni ar savu dzimto pilsētu.

Liepājai ir ietekmīga spēlētāja loma Latvijas politikā.

Valstij jā rūpējas par savu iedzīvotāju labklājību

Saeimas deputāte Aija Barča bieži tiekas ar iedzīvotājiem visā Latvijā, nelielajā pierakstu bloktiņā grūti atrast brīvu dienu un laiku, lai atsauktos lūgumam sarunai ar pensionāru biedrības „Zelta rudens” pārstāvi Izabellu Žukovu un uzņēmēju Pēteri Krieviņu.

Svarīgi zināt savas tiesības un iespējas

Pēteris jau vairāk kā četrus gadus izvēlējis vienu no uzņēmējdarbības formām un reģistrējies kā pašnodarbinātais, maksājot sociālo un iedzīvotāju ienākumu nodokļus:

„Uzskatu, ka tā ir laba pieredze, lai turpmāk veidotu savu uzņēmumu, taču esmu neapmierināts ar tām sociālajām garantijām, kuras šobrīd valsts piedāvā pašnodarbinātiem, piemēram, slimības lapu apmaksā, neveiksmes gadījumā mēs nevaram reģistrēties bezdarbniekos.”

Aija Barča atzīst, ka ar līdzīgām problēmām sastopas daudzi pašnodarbinātie, taču tās vairumā gadījumu ir nepietiekošas informētības sekas:

„Kļūstot par pašnodarbināto, iegūst lielāku rīcības neatkarību un lielāku iespējamo samaksu par padarīto darbu. Tas ir vilinoši, tomēr ir jā rēķinās, ka tādējādi arī no daudz kā nākas atteikties. Kļūstot no darba ņēmēja par pašnodarbināto, jāuzņemas visa atbildība vienlaikus gan kā darba ņēmējam, gan darba devējam.

Visas sociālās garantijas ir atkarīgas no paša veiktajām iemaksām. Šobrīd likums paredz obligāto iemaksu likmi sociālajā budžetā 32,17 procentu apmērā no minimālās darba algas. Ja veic šīs iemaksas, tad pašnodarbinātie ir apdrošināti pensijas saņemšanai, invaliditātes, maternitātes un slimības gadījumiem, vecāku apdrošināšanai. Nav apdrošināti pret bezdarba risku, tātad nevarēs pretendēt uz bezdarbnieka pabalstu. Slimības gadījumā pirmās desmit dienas apmaksā darba devējs, tas nozīmē, ka šīs izmaksas pašnodarbinātajam jāveic pašam. Tikai, sākot ar vienpadsmito slimības dienu, varēs saņemt samaksu likumā

noteiktajā apmērā no VSAA. Bet, ja sociālais nodoklis maksāts no minimālās darba algas, tad nekas liels tur nesanāks. Kāds risinājums? Nevienam neliedz maksāt lielākas sociālās iemaksas, valsts noteikusi tikai minimālos apmērus. Te lēmums jāpieņem pašam pašnodarbinātajam.

Ideāli būtu, ja Valsts ieņēmumu dienests būtu padomdevējs un konsultants, kas, katram pašnodarbinātajam reģistrējoties, skaidrotu visas iespējas un riskus. Bet tā diemžēl nenotiek, lielākoties VID darbojas kā represīva iestāde.”

„Saredzu vēl nepilnības likumus, kurus, manuprāt, būtu jāmaina, lai motivētu nodarboties ar uzņēmējdarbību. Ja cilvēks pazaudē darbu un saņem bezdarbnieka pabalstu, tad, reģistrējot kādu no uzņēmējdarbības veidiem, viņš automātiski pazaudē bezdarbnieka statusu, neskatoties, cik lielus ienākumus no savas uzņēmējdarbības saņem. Sākumā

tie kā likums ir nelieli, tādēļ daudzi baidās uzsākt uzņēmējdarbību. Būtu labi, ja bezdarbnieka pabalsts tiktu saglabāts līdz brīdim, kad ienākumi no uzņēmējdarbības sasniedz kaut minimālos algas līmeni,” vēl vienu problēmu uzrāda Pēteris.

A. Barča atzīst, ka akmeņi mests atkal VID darbības lauciņā:

„Es tiešām ceru, ka pienāks laiks, kad VID spēs katru gadījumu izskatīt individuāli, ja nepieciešams, rosināt izmaiņas likumdošanā. Viņiem ne tik vien ir tiesības, bet pienākums to darīt. Pieļauju, ka šobrīd trūkst kapacitātes, lai to paveiktu. Arī pašiem jābūt aktīvākiem, jāraksta savi ierosinājumi VID amatpersonām, Finanšu ministrijai, Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai.”

Uz ko cerēt pensionāriem nākotnē

Saruna pamazām ievirzās par vecuma pensijas apmēru, kas nodarbina daudzu strādājošo prātus. Uz ko var cerēt nākotnē?

Aija Barča apliecina, ka valsts iespēju robežās cenšas darīt visu, lai pensijas apmēru palielinātu, bet

Es no visas sirds aicinu strādājošos izvērtēt iespējas veikt iemaksas trešajā pensiju līmenī.

nepieciešamības un vēlmes ierobežo Sociālais budžets, kas tieši atkarīgs no strādājošo sociālajām iemaksām:

„Pensiju indeksācija šogad rudenī pēc provizoriskiem aprēķiniem papildus izmaksās apmēram 15 miljonus eiro. Tas ir tik, cik šobrīd varam atļauties. Ja raugāties uz pirmā pensiju līmeņa iemaksām, tad pensija nebūs lielāka kā 40 līdz 50 procentu no vidējās darba algas pa visu nostrādāto laiku. Bet labā ziņa ir tā, ka šogad pensionējas strādājošie, kuri veikuši iemaksas arī otrajā pensiju līmenī, kas ļaus saņemt lielāku vecuma pensiju. No 1996. gada janvāra visas strādājošo iemaksas ir personificētas, tas nozīmē, ka jebkurš var precīzi uzzināt, cik lielā apmērā veicis sociālās iemaksas visu šo gadu garumā gan pensiju pirmajā, gan otrajā, gan trešajā līmenī. Es no visas sirds aicinu strādājošos izvērtēt iespējas veikt iemaksas trešajā pensiju līmenī, jo tā ir reāla garantija, ka vecumdienās labklājības līmenis būs augstāks, kā arī sekot līdzi, kā strādā iemaksas otrajā pensiju līmenī.

Ja atgriezīties pie pašreizējo pensiju indeksācijas rudenī, kur tiks ņemta vērā gan inflācija, gan algu pieaugums valstī, uzskatu, ka būtu taisnīgi izrādīt cieņu tiem cilvēkiem, kas nostrādājuši garu darba mūžu un piemērot arī indeksu par nostrādātajiem gadiem. Esmu iecerējis iesniegt šādu priekšlikumu Saeimā, lai pensiju indeksācija būtu iespējami godīgāka. To nevarēja izdarīt šogad, jo nepietika naudas, bet ar nākamo gadu tādu iespēju vajadzētu paredzēt.

Vēl gribu panākt, lai pensijām ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamais minimums būtu vismaz minimālās algas lielumā. Man līdz šim neviens nav varējis paskaidrot, kāpēc savulaik pieņēma lēmumu ar iedzīvotāju ienākumu nodokli neaplikt tieši 235 eiro (Ls165).”

leviest skolās ģimenes mācību

„Es par savu pensiju nesūdzos, man pietiek,” sarunā iesaistās Izabella Žukova. „Bet zinu daudzus, kuriem ļoti grūti izdzīvot.

Mūsu biedrība pensionāri lielākoties sūdzas par veselības aprūpes kvalitāti, īpaši ģimenes ārsta darbu. Bieži vien vizītes pie ģimenes ārsta beidzas ar lielu vilšanos un uztraukumiem. Kad vēl strādāju skolā, mums bija pienākums vismaz reizi gadā apmeklēt katru skolēnu mājās, lai novērtētu sadzīves apstākļus. Aija, vai ģimenes ārstiem ir līdzīgi pienākumi?”

„Ģimenes ārstiem ir daudz pie-

nākumu, par kuriem maksā valsts. Piemēram, vienu reizi gadā pacients jānosūta veikt analīzes, lai izvērtētu vispārējo veselības stāvokli. Jums tas nav jālūdz. Kārtība noteikta sekojoša – ja gada laikā pacients nav griezies pie sava ģimenes ārsta, ārstam jāsūdzas pie veselības stāvokli.

Kad tiekos ar iedzīvotājiem dažādās auditorijās visā Latvijā, parasti lūdzu pacelt roku tiem, kuriem ģimenē ir bērns līdz gada vecumam, un vaicāju, cik reizes ārsts bijis vizītē mājās pie jaundzimušā. Ierastā atbilde, ka jaundzimušo vecāki ved pie ārsta viņa prakses vietā. Bet valsts apmaksā ģimenes ārstam sešas vizītes mājās pie mazuļa līdz viena gada vecumam. Kāpēc tas nenotiek? Domāju, ka pacienti bieži nezina savas tiesības. Tāpat nezina, ka valsts apmaksā katrā ģimenes ārsta praksē divas medmāsas, apmaksā injekciju veikšanu pacientam mājās, kā arī pēc smagām slimībām fizioterapeita un ergoterapeita vizītes mājās. Es te varētu vēl uzskaitīt virkni valsts apmaksātu pakalpojumu.

Es negribu vispārināt, ir arī ļoti labi ģimenes ārsti, kas savus pienākumus veic godam. Bet mēs nevaram izlikties, ka problēmas valstī ar ģimenes ārstu institūciju nav. Ne jau velti saņemam tik daudz sūdzību.”

„Te vienīgā iespēja ir mainīt ģimenes ārstu,” savā pieredzē dalās Pēteris. „Es to izdarīju, un esmu ļoti apmierināts ar savu pašreizējo ģimenes ārstu. Tikai tā varēs šo problēmu risināt!”

Izabella atzīst, ka ir par to domājusi, bet pietāte pret ārsta profesiju neļauj to izdarīt:

„Klausos jūsos kā pasakā. Ja uzgaidāmajā telpā būtu izlikti informatīvi materiāli, kur uzskaitītas visas pacientu tiesības, mums pensionāriem būtu vieglāk.”

„Par medicīnisko aprūpi runājot, ir vēl viena lieta, ko gribu Saeimā izdarīt – panākt, lai samazina

pacienta iemaksas, kas ir vienas no lielākajām Eiropā. Šo problēmu neatrisinās Veselības budžeta piesaiste pie iedzīvotāju ienākumu nodokļa. Esam pārēķinājuši, ka naudas nebūs vairāk, bet, iespējams, pat mazāk. Esmu

sagatavojis virkni priekšlikumu, kurus virziņu Saeimā uz likuma otro lasījumu. Negribu nodarboties ar populismu un solīt, ka to varēs izdarīt uzreiz, tam valstij nepietiks naudas, no budžeta tas prasītu papildus 50 miljonus eiro gadā, bet pakāpeniski mums jāpanāk pacientu iemaksu samazinājums uz pusī. Iedzīvotāji

Foto: Ernests Dinka, Saeimas Kanceleja

AIJA BARČA – LIEPĀJNIECE

Liepājas Sociālā dienesta veidotāja un pirmā vadītāja Liepājas sociālā atbalsta sistēmas izstrādātāja

- 7., 9., 10. un 11. Saeimas deputāte.
- Liepājas domes deputāte sasaukumā no 1997. gada un 2005. gada.
- Liepājas partijas dibinātāja un valdes locekle.
- Liepājas pilsētas Sociālās apdrošināšanas pārvaldes priekšiece.
- Liepājas iedzīvotāju sociālā atbalsta sistēmas veidotāja.

Darbs 11. Saeimas komisijās:

- Sociālo un darba lietu komisija priekšsēdētāja;
- Publisko izdevumu un revīzijas komisija;
- Sociālo un darba lietu komisijas Sabiedrības veselības apakškomisija;
- Sociālo un darba lietu komisijas Sociālās drošības apakškomisijas priekšsēdētāja.

nevar samaksāt par ārstēšanos slimnīcās, veidojas miljoniem lieli parādi, tas nav normāli.

Un vēl, rosināšu ieviest skolās ģimenes mācību, kas sevī ietvertu veselības stundas, zināšanu apguvi par ģimenes vērtībām, budžeta plānošanu, bērnu audzināšanu un aprūpi. Esmu pārliecināta, ka daudzi jaunieši uzsāk pipēt visādus draņķus, lietot alkoholu, jo īsti neapzinās to graujošo iedarbību uz organismu.

Kā jūtas pensionārs Liepājā?

Jūs visu laiku uzdodat man jautājumus, bet vai es drīkstu ko pajautāt jums, Izabella? Kā jūtas pensionārs Liepājā?”

„Šeit ir labi. Ja vien pensionārs grib, tad šeit ir kur un ko darīt. Man katra diena aizņemta – te ansambļa mēģinājumi vai uzstāšanās, te jogas nodarbības vai nūjošana,

tad simfoniskās mūzikas koncerts jāapmeklē, tad jauna izstāde muzejā jāapskata, ekskursijā jāizbrauc. Es vispār uz dzīvi skatos pozitīvi. Kad svinēju savu 80 gadu jubileju, teicu: „Esmu dzīvē daudz grēkojusi. Par ko man dota tāda laime dzīvot?” Es pieturos pie principa, ka nedrīkst savas nelaimes uzkraut cita pleciem, katrs pats savas laimes noteicējs. Visas problēmas risināmas, tikai vajag gudrību saprast, kā to vislabāk izdarīt.

Esmu krieviete, dzimusi Pēterburgā, blokādi pārdzīvojusi, bet ne reizes neesmu domājusi par atgriešanos, jo es milu šo zemi, šeit nodzīvoti vairāk kā 50 mani skaistākie gadi. Reizēm domāju, ka pati esmu pārņēmusi latviešu mentalitāti!”

Liepājnieks Liepājā kā tūrists

Saulaina pavasara diena, kurā satikās divas radošas un izaicinājumiem atvērtas personības – divi liepājnieki. Kopā viņi radīja jaunu skatījumu uz jau ierastām, bet liepājnieciskām lietām, kuras saucam par savējām, kuras katru dienu redzam no jauna un jūtam no jauna.

Radošais vēsturnieks **Juris Raķis** un jaunais fotogrāfs **Arturs Klaivs** kopā – Juris ar vārdiem, Arturs caur fotoobjektīvu – iezīmēja Liepāju piecās maņās.

Rezultātā ir tapis sava veida ceļvedis, kas varētu rosināt aizdomāties un radīt savu sajūtu grāmatu arī ikvienam citam.

Arturs Klaivs: 19 gadi, sirdi un prātā liepājnieks, dzīves baudītājs, vienmēr gatavs pieņemt jaunus izaicinājumus un piedzīvojumus. Esmu pozitīvi *saslimis* ar fotografēšanu - no hobijs pacelta līdz daudz augstākam līmenim.

Juris Raķis: Man patīk ik pēc laika izstaigāt Liepājas centru un brīnīties! Sajusties kā tūristam, jo vienmēr ir kas jauns, ko novērot un uzzināt kaut ko vairāk. Mēs liepājnieki esam kā vārnas – varen varošas vārnas, kuras ir neatņemama daļa no Liepājas ielām un pagalmiem. Vārnas ir gudras, svarīgas, izdomas bagātas un lietišķas. Varbūt arī nedaudz divainas. Bet tādi taču mēs esam. Brīžiem par mums pasmejas, mūs novēro, bet mēs neapvainojamies. Pavērojiet – ar kādu nopietnību vārna lauž koka zaru savai ligzdai. Uz zemes kaut kur ir sakrituši, bet vārna sēž kokā un lauž, jo viņa strādā. Reiz kādas vētras laikā novēroju, kā vārnas gaisā karājās. Tās ļāvās stiprajam vējam, tvēra gaisu un kustināja tika pašu spārnu galiņu mazo spalviņu.

DZIRDE

Skaņa, ar kuru mostos ik rītu, kad esmu mājās. Kas pirmais Liepājā mostas? Tas ir tramvajs. Liepājas tramvajam ir sava īpašā skaņa. Dažreiz jau satracina tas dzelzainais troksnis, kad nočīkst pagriezienos sliedes vai beržas kontaktdakšas gar vadiem. Tomēr tie rīti, kad liekas - kaut kā pietrūkst, neomulīgi... Redzu, ka atkal kāds „smagais” pārrāvis vadus pie tilta un tramvaji klusējoši stāv, ir tādi tukši.

OŽA

Liepājā ir sava īpaša jūras krasta smarža, kad svelme vēl nav sakarsējusi gaisu, bet ir tāds dzestrumš kā pavasara dienās, jūras krasts smaržo. Kopā sajaucas sāļais ūdens, mitrā smiltis, nedaudz gliemežvāku, jūras zāļu, aļģu, zivju un gliemežvāku aromāti. Tad var tā dziļāk ievilkt gaisu krūtīs un sajūst.

GARŠA

Pētertirgus skārņi, kur jaunībā zināmu iemeslu dēļ pie tantām no rīta prasījās iedzert glāzi svaigi skābētu kāpostu suliņas, tagad deguns meklē kūpināta speķīša smaržas. Svaigi kūpinātas gaļas aromāts un garša mani it kā velk pie sākņem, uz mājām, tuvāk zemei.

REDZE

Tas ir tikai liepājniekiem ierastais saules ceļš: agrī, agrī no rīta saullēkts Liepājas ezerā un saulriets vakarā pie jūras. Tāds mums liepājniekiem liktens uz šauras zemes strēles, kur vienā krastā saule kāpj debesīs, otrā – iekrīt jūrā, bet dienvidu spīd pilsētai cauri.

TAUSTE

Es taustu ar kājām. Tas ir mans, Tavš – mūsu bruģis. Tas nedrīkst piederēt nevienam un neviena vara to nedrīkst atņemt, jo katrs akmenis ir mūsu. Šis ir mans, šis Tavš, šis draugam, šis kaimiņam un kopā sanāk mūsu ietve. Liepājnieki ļoti uzpasē savu bruģi un, kā nu ne, – tas paaudzēs mums pieder. Katra akmeņa ceļš līdz Liepājas ielai ir aizkustinošs.

Liepājas Partijas informatīvais izdevums

Liepājas partijas birojs: Diķa iela 11, 2. stāvs, Liepāja LV-3400. Tālrunis birojā: 63481700, mobilais tālrunis: 29208674. E-pasts: liepajas.partija@gmail.com